

DESATORO TURISTU V NÁRODNOM PARKU MALÁ FATRA

- 1 Nepriđeš do parku bez prípravy. Predtým ako ho navštíviš, prečítaš si návštevny poriadok a overíš si aktuálne údaje o trasách a o počasí. Budeš rešpektovať pokyny horskej záchranej služby a strážcov prírody. Môže ti to zachrániť život.
- 2 Nebudeš sa slepo spoliehať na AI alebo outdoorové aplikácie. Môžu ťa zaviesť na miesta, kde sa nechceš ocitnúť.
- 3 Nebudeš kráčať popri chodníkoch a spolu s ostatnými turistami tak vytvárať ďalšie a ďalšie odbočky. Vzniká tak silná erózia a navyše môžeš šliapať po vzácných rastlinách. Ak je mokro, na chodníku sa možno viac zašpiníš, ale trocha blata ťa predsa nemôže odradiť.
- 4 Nebudeš ráno vospávať a vyraziš na túru v takom čase, aby si sa dostal dole pred zotmením. Takto sa vyhneš davom, vysokým teplotám počas poludnia a lepšie nájdeš parkovacie miesto. Aj keď, uvítali by sme, keby si nechal auto doma a na cestu do parku použil hromadnú dopravu alebo nejakú ekologickejšiu alternatívu.
- 5 Nepriđeš v teniskách, s pol litrovou fľašou vody a jednou čokoládovou tyčinkou vo vrecku. Budeš pripravený na všetko, s dostatkom vody, jedla a teplého, nepremokavého oblečenia. V horách sa môže všetko zvrtnúť v jednom okamihu.
- 6 Nebudeš plakať, že tvoj milovaný pes musí byť v parku na vôdzke. Vieme, že je najlepší na svete, miluje turistiku a nikdy by ani muče neublížil, ale pravidlá sú pravidlá a istota je istota.
- 7 Keď už hovoríme o zvieratách, nebudeš sa k nim približovať, kŕmiť ich, ani nechávať po sebe zbytky jedla. Šupky z pomaranča alebo banánu sa síce časom rozložia, ale sú plné chemikálií a do nášho prostredia nepatria. A vôbec, to čo si so sebou prinesieš si pekne aj odnes.
- 8 Nezabudneš si zobrať z domu vrecko na odpadky. Môžeš do neho strčiť aj použité papierové vreckovky. A ak to už s nimi inak nejde, tak ich aspoň zahrab. Nebud' sebec a myslí aj na tých, ktorí prídu po tebe. Nechcú vidieť za každým stromom záchod.
- 9 Nezabudneš, že slovo návštevník je odvodené od slova navštíviť. Si tu na návšteve. V ríši zvierat a rastlín, na mieste, kde žijú a pracujú iní ľudia. Vchádzaš do ich domova. Prosíme, rešpektuj to a správaj sa ako dobrý hosť.
- 10 Nezabudneš sa usmievať. Chodíš po divočine, ktorá je plná nádherných výhľadov, čistého vzduchu a vody, plná vôní, farieb a zvukov. Mnoho ľudí prežije celý svoj život bez toho, aby videli tú krásu. Máme šťastie, že máme takéto špeciálne miesto, kde to všetko môžeme zažiť.

Národné parky plnia viaceré úlohy. Chránia divokú prírodu. Slúžia ako centrá turizmu. Ak dobre fungujú, sú pilierom rozvoja regiónov a prinášajú úžitok všetkým, ktorí na ich území alebo v ich blízkosti žijú, pracujú alebo podnikajú. V parkoch sa stretávajú viaceré záujmy a ciele, a preto aj často vznikajú konflikty medzi ochranou prírody a hospodárskym využitím územia.

V projekte **HUMANITA** monitorujeme vplyv turizmu na rôzne zložky prírody na území Národného parku Malá Fatra. Identifikovali sme viaceré problémy. Jedným z nich je nadmerná erózia na turistických chodníkoch. Podporujú ju turisti tým, že schádzajú z chodníkov, zašliapávajú vegetáciu a vytvárajú množstvo paralelných chodníkov alebo skratiek. Často si ani neuvedomujú, že tým prírode škodia. Niekedy stačí málo, len zostať na chodníku. Na druhej strane nájdete desatoro správneho turistu. Pomôž nám chrániť náš park a neporušuj pravidlá. Ďakujeme.

Viac o našom projekte sa dozvieš tu: <https://www.interreg-central.eu/projects/humanita/>
Tento materiál vznikol s podporou programu Interreg Stredná Európa, so spolufinancovaním z Európskeho fondu regionálneho rozvoja.

Interreg
CENTRAL EUROPE

Co-funded by
the European Union

HUMANITA